

OBSAH

EDITORIÁL

POTANČOK, Vladimír: Editoriál • 5

ŠTÚDIE

SMRČKA, Aleš: Etnografický výzkum tradiční dopravy v českých a slovenských zemích – historie, současný stav a perspektivy • 7

VORLÍČEK, Radek: „Vyvolení, outsideři a Romové“: selekce žáků v základní škole s výběrovými třídami • 26

GOLIAN, Ján: Obraz Detvy a jej obyvateľov v literárnych prameňoch v druhej polovici dlhého 19. storočia • 39

ESEJ

BUZALKA, Juraj: Ludovít Štúr – o trvácnosti romantického vodcovstva • 65

ROZHOVOR

VOLANSKÁ, Ľubica: O jednodetnosti – k otázkam obmedzenej reprodukcie a iným témam – rozhovor s Dr. Boženou Filovou, CSc. • 77

RECENZIE A ANOTÁCIE

Recenzia na sériu šiestich publikácií HRUŠOV (2010 – 2014) (Zdena KRIŠKOVÁ) • 86

Iveta Zuskinová: Liptovský Hrádok: Príbeh mesta a jeho obyvateľov v prvej polovici 20. storočia (Mojmír BENŽA) • 90

Liszka József: Határvidékek. Határok és határtalanságok az összehasonlító folklorzstika és etnológia szempontjából. (Hraničné územia. Hranice a bezhraničnosť z hľadiska po-

rovnávacej etnológie a folkloristiky) (Vilmos VOIGT) • 92

Kateřina Králová, Hana Kubátová (Eds.): Návraty. Poválečná rekonstrukce židovských komunit v zemích středovýchodní a jihovýchodní Evropy (Peter SALNER) • 94

Jozef Tancer: Rozviazané jazyky. Ako sme hovorili v starej Bratislave (Daniel LUTHER) • 96

Knihy publikované Ústavom etnológie SAV v roku 2016 • 97

SPRÁVY

Za profesorom Jánom Podolákom (*17. 5. 1926, Dolná Súča –†15. 2. 2017, Bratislava) (Juraj JANTO) • 101

Dokončené dílo etnomuzikoložky Olgy Hrabalové (*28. 11. 1930 Milonice u Bučovic –†20. 1. 2017 Brno) (Věra FROLCOVÁ) • 102

Prof. Viera Feglová, CSc. – priateľský a kolegiálny príhovor k 70. výročiu narodenia (*21. 12. 1946) (Magdaléna PARÍKOVÁ) • 103

Konferencia *Židovské kultúrne dedičstvo na Slovensku* (7. november 2016, Žilina) (Peter SALNER) • 106

Ústav etnológie SAV vyhodnotený ako jedno z najlepších vedeckých pracovísk na Slovensku (Tatiana PODOLINSKÁ) • 107

Božena Filová získala od SAV Medailu za podporu vedy (Vladimír POTANČOK) • 109

Tylová paličkovaná čipka Myjavskej pahorkatiny a Vajnorský ornament sa dostali do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska (Eva RYŠAVÁ) • 111

CONTENTS

EDITORIAL

POTANČOK, Vladimír: Editoriál • 5

ARTICLES

SMRČKA, Aleš: Ethnographic Research of Traditional Transport in Czech and Slovak Lands - History, Current State and Prospects • 7

VORLÍČEK, Radek: "The Chosen Ones, Outsiders and Roma": Selection of Pupils at an Elementary School with Honors Classes • 26

GOLIAN, Ján: The Image of Detva and Its Population in the Literary Sources from the 2nd Half of the Long 19th Century • 39

ESSAY

BUZALKA, Juraj: Ludovít Štúr - on the Permanence of Romantic Leadership • 65

INTERVIEW

VOLANSKÁ, Lubica: On Single-Childedness - on Reduced Reproduction Issues and Other Topics - Interview with Dr. Božena Filová, CSc. • 77

BOOK REVIEWS AND ANNOTATIONS

Review of the series of six publications on HRUŠOV (2010-2014) (Zdena KRIŠKOVÁ) • 86

Iveta Zuskinová: Liptovský Hrádok: Príbeh mesta a jeho obyvateľov v prvej polovici 20. storočia (Mojmír BENŽA) • 90

Liszka József: Határvidékek. Határok és határtalanságok az összehasonlító folklorisztika és etnológia szempontjából. (Hraničné územia. Hranice a bezhraničnosť z hľadiska po-

rovnávacej etnológie a folkloristiky) (Vilmos VOIGT) • 92

Kateřina Králová, Hana Kubátová (Eds.): Návraty. Poválečná rekonstrukce židovských komunit v zemích středovýchodní a jihovýchodní Evropy (Peter SALNER) • 94

Jozef Tancer: Rozviazané jazyky. Ako sme hovorili v starej Bratislave (Daniel LUTHER) • 96

Books published by the Institute of Ethnology SAS in 2016 • 97

NEWS

Remembering Professor Ján Podolák (*17. 5. 1926, Dolná Súča - †15. 2. 2017, Bratislava) (Juraj JANTO) • 101

The Completed Work of Ethnomusicologist Olga Hrabalová (*28. 11. 1930 Milonice u Bučovic - †20. 1. 2017 Brno) (Věra FROLCOVÁ) • 102

Prof. Viera Feglová, CSc. - a Friendly and Collegial Speech on Her 70th Anniversary (*21. 12. 1946) (Magdaléna PARÍKOVÁ) • 103

Conference *Jewish Cultural Heritage in Slovakia* (7. november 2016, Žilina) (Peter SALNER) • 106

The Institute of Ethnology SAS Appraised as One of the Best Scientific Institutes in Slovakia (Tatiana PODOLINSKÁ) • 107

Božena Filová Obtained the SAS Medal for the Support of Science (Vladimír POTANČOK) • 109

Tulle Bobbin Lace from Myjavská Pahorkatina and the Vajnory Ornament Are Now Inscribed in the Representative List of Slovakia's Intangible Cultural Heritage (Eva RYŠAVÁ) • 111